

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN 2022-4

5.1.2022

Fremtind Forsikring AS

Bygning - innbo (kombinert)

Tap av bunader – sannsynliggjort tyveri?

Sikrede meldte 12.2.21 om tyveri av bunader og tilbehør til selskapet. På forespørsel fra selskapet om ytterligere opplysninger, svarte sikrede at hun var usikker på når hun sist hadde sett bunadene. Sikrede opplyste at datteren sist hadde benyttet én av bunadene 17.5.19. Senere orienterte sikrede om at begge bunader ble prøvd til en konfirmasjon hun var invitert til i oktober 2020. Videre ble det vist til at helsepersonell daglig hadde vært i boligen grunnet helsetilstanden hos ett av familiemedlemmene. Da ulike personer daglig hadde hatt tilgang til boligen, mente sikrede det var sannsynlig at bunadene var stjålet. Selskapet avsto erstatningskravet under henvisning til at det ikke var sannsynliggjort et dekningsmessig tyveri. Nemnda kom til at sikrede ikke hadde sannsynliggjort at bunadene og tilbehøret var tapt ved tyveri.

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om erstatning for tap av bunader med tilbehør.

Sikredes innboforsikring omfatter bl.a.:

4.3 Tyveri og hæverk

4.3.1 Tyveri og hæverk fra bygning på sikredes bosted

Dekkes

- Tyveri fra bygning samt hæverk ved tyveri eller ved ulovlig inntrengning i bygning.

(...)

Sikrede meldte 12.2.21 om skade til selskapet og oppga skadedato 30.12.20. Hendelsen ble beskrevet slik:

Heia

Jeg oppdaget når vi skulle flytte at min og datteren min sin nordlandsbunad med fullt utstyr var borte. Jeg har letet overalt og har anmeldt det til politiet. Dette er gaver som vi har fått fra mine avdøde foreldre, så jeg vet ikke pris. Datteren min hadde en strykefri skjorte, mens jeg hadde lin.

I e-post av 19.2.21 ba selskapet om ytterligere informasjon. Sikrede svarte på henvendelsen 22.2.21 og opplyste blant annet at hun var usikker på akkurat når bunadene sist ble sett. De hadde alltid hengt i klesskapet, og datteren brukte bunaden sist 17.5.19. Alle i familien hadde tilgang til leiligheten, og sikrede hadde ingen formening om når eller hvordan bunadene hadde blitt borte. Det ble også sendt kopi av henleggelsesbrevet fra politiet.

Selskapet avsto erstatning 24.2.21 og viste til at det ut fra sikredes forklaring var like sannsynlig/mer sannsynlig at bunadene hadde kommet bort på annen måte enn ved tyveri. Selskapet kunne derfor ikke erstattet tapet som tyveri.

I e-post datert 24.2.21 ba sikrede om at selskapet skulle ta kontakt via telefon for å drøfte saken og eventuelt få mer informasjon fra henne.

Selskapet svarte 25.2.21 og viste til at det ikke fremkom av skademeldingen at det hadde skjedd en spesiell hendelse som gjorde det klart at det var et tyveri. Selskapet opplyste også om at sikrede kunne benytte klagemulighetene. Selskapets avgjørelse ble påklaget 25.2.21. Sikrede opplyste at hun oppdaget at bunadene var borte fra klesskapene i forbindelse med flytting. Ingen hadde pakket ned bunadene, og de var heller ikke lånt bort eller tatt ut av leiligheten. Ettersom begge var sporløst forsvunnet, ble sikrede ekstra mistenkelig. Det ble også vist til at bunader har mye volum og vekt og ville derfor blitt oppdaget hvis de var i leiligheten. Bunadene ble meldt stjålet til politiet, og sikrede mente at innboforsikringen skulle dekke ting som ble stjålet fra leiligheten. Selskapet opprettholdt sitt tidligere standpunkt og påpekte blant annet at sikrede ikke visste når eller hvordan bunadene ble borte, samt at det var rundt et år siden datteren sist brukte bunaden sin. Selskapet anså det ikke sannsynliggjort at bunadene var tapt ved tyveri.

Sikrede påklaget selskapets avslag på nytt 11.3.21. Selskapets klageservice avsto klagen 7.4.21.

Sikrede klaget til Finansklagenemnda 17.9.21.

Sikrede har i det vesentlige anført at hun har rett på erstatning for tap av to bunader som ble stjålet fra eget hjem. Avgjørelsene FinKN 2011-251 og 2020-91, som selskapet har vist til, har liten overføringsverdi i denne saken. I begge sakene var gjenstandene oppbevart uten å bli sett i en lengre periode, og det var ikke mulig å angi et tidspunkt for når gjenstandene ble borte. Sikrede vet at bunadene hang i klesskapet i oktober 2020 fordi hun da var invitert i konfirmasjon til tanteungen.

Avgjørelsen inntatt i FinKN 2018-588 har stor overføringsverdi til sikredes sak. Nemnda kom til at sikrede hadde sannsynliggjort tyveri fra leiligheten uten at sikrede kunne peke på en konkret hendelse, eller med sikkerhet kunne bevise at det hadde skjedd et tyveri. I saken vektla nemnda at det gjaldt flere gjenstander, og at det derfor ikke var sannsynlig at flere gjenstander hadde blitt borte på annen måte. Med nemndas avgjørelse tatt i betraktning tilsier det at aktuelle sak er tilstrekkelig dokumentet.

Det er ikke holdepunkter for at det er mer sannsynlig at bunadene er mistet eller kommet bort på annen måte enn at de er stjålet. Grunnet sykdom i hjemmet og behov for bistand har det daglig vært helsepersonell i boligen. Når to bunader med utstyr plutselig blir borte fra plassen de har hengt urørt i lengre tid, gjør dette forholdet mer suspekt.

Selskapet har i det vesentlige anført at sikrede ikke har rett på erstatning for tap av bunadene. I forklaringene fra sikrede er det ikke noen konkrete forhold som kan tyde på en hendelse som har medført tyveri av gjenstandene. Det har gått mer enn 1,5 år fra bunadene sist ble brukt til det ble oppdaget at de var borte. Videre har sikrede ikke noen formening om når eller hvordan bunadene forsvant. Det vises til nemndas avgjørelser i sak FinKN 2020-91, 2018-908 og 2011-251. Videre påpekes at forklaringene fra sikrede i 11.3.21 står i motstrid med forklaringene den 22.2.21. Sikredes innledende forklaringer, som er nærmest i tid til hendelsen, må legges til grunn.

Sekretariatets avgjørelse:

Nemndas sekretariat avgjorde saken 3.11.21 i medhold av delegert avgjørelsesmyndighet, jf. lov om klageorganer for forbrukersaker § 22, jf. pkt. 11 i saksbehandlingsreglene. Sikrede fikk ikke medhold i klagen.

Etter pkt. 4.3.1 i vilkårene dekkes "tyveri fra bygning samt hærverk ved tyveri eller ved ulovlig inntrengning i bygning". Sekretariatet kom til at det ikke var sannsynliggjort tap ved tyveri, se

nemndas avgjørelse FinKN 2021-999, 2021-326 og 2015-096. I mangel av konkrete holdepunkter fremsto det for sekretariatet like sannsynlig at tapet av bunadene med tilbehør hadde skjedd på annen måte enn ved tyveri, eksempelvis gjenglemte eller forsvunnet. Fra sekretariatets vurdering hitsettes:

Innledningsvis skal det bemerkes at hvilke skader og tap som selskapet svarer for, avhenger av de til enhver tid gjeldende vilkår som er tilknyttet den aktuelle forsikringsavtalen som er inngått med selskapet. Forsikringen dekker for øvrig ikke begivenheter utover de som er bestemt angitt i vilkårene. Den aktuelle forsikring er med andre ord ikke noen "all risk" forsikring, men en forsikring som dekker skade og tap ved bestemte begivenheter. Dette er hensyntatt ved premieberegningen. Det er videre sikker praksis at det er sikrede, altså du, som må dokumentere at skaden skyldes slike forhold som selskapet i henhold til vilkårene svarer for.

Din innboforsikring har følgende bestemmelser som gjelder tyveri:

4.3 Tyveri og hærverk

4.3.1 Tyveri og hærverk fra bygning på sikredes bosted

Dekkes

Tyveri fra bygning samt hærverk ved tyveri eller ved ulovlig inntrengning i bygning

(...)

Kort om tyveribegrepet

Som det fremgår ovenfor, dekker innboforsikringen din tap av innbo- og løsøre ved blant annet tyveri, jf. vilkårpunkt 4.3.1. Litt forenklet kan vi si at det vil være et tyveri når noen tar ting som du har i din besittelse. Hvis du derimot først mister tingene dine, og noen senere finner dem og beholder dem, foreligger det vi kaller ulovlig tilegnelse av hittegodts. Dette er også straffbart, jf. hittegodslova § 12, men i motsetning til tyveri er det ikke dekket av innboforsikringen.

Tyveri forutsetter altså det som kalles en besittelseskrenkelse. Det betyr at du må ha tingene i din besittelse når noen tar dem. Som nevnt er det også den som gjør gjeldende et krav under forsikringen som har bevisbyrden for at det foreligger et forsikringstilfelle. Det vil si at det er opp til deg å godtgjøre (sannsynliggjøre) at det har skjedd et tyveri. Hvis det ut fra opplysningene i saken virker like eller mer sannsynlig at gjenstandene dine har blitt borte på annen måte, for eksempel at du har mistet dem, har du ikke oppfylt bevisbyrden. Da har du heller ikke krav på erstatning for det som har blitt borte.

Nærmere om bevisbyrden

Finansklagenemnda har i flere saker vurdert hva som skal til for å oppfylle bevisbyrden for tyveri. I FSN-6579 oppsummerte nemnda kravet til bevis på denne måten:

I tråd med langvarig nemndspraksis legges til grunn at sikrede må påvise en konkret begivenhet for å kunne gis medhold i at telefonen er blitt borte ved tyveri.

Dette er fulgt opp i senere avgjørelser som for eksempel FinKN 2019-445. Her la nemnda til grunn at det ikke var sannsynliggjort tyveri, og begrunnet dette med at:

Sikrede har bevisbyrden for tyveri, og normalt har nemnda krevet at tyveriet må dokumenteres ved at sikrede kan tidfeste tyveriet innenfor et rimelig tidsintervall og kan vise til en hendelse eller en anledning hvor tyveriet antagelig har funnet sted, jf. bl.a. FinKN 2018-908 og 2018-620. Det er altså ikke nok med et mer eller mindre avgrenset tidsrom; sikrede må også kunne vise til en hendelse eller situasjon hvor tyveri fremstår som (mer enn 50%) sannsynlig.

Praksis viser at nemnda i slike saker foretar en konkret vurdering av hendelsesforløpet i hver sak, og legger vekt på hvordan reisegodset ble oppbevart, hvor lang tid som har gått fra man hadde tingen sist til man oppdaget at den var borte – og om man i løpet av denne tiden har vært på samme sted eller forflyttet seg mellom forskjellige steder.

Som eksempler hvor nemnda har vurdert spørsmål om tyveri kan nevnes:

FinKN 2021-999: Sikrede meldte om tap av smykker i mars 2021. Sikrede hadde sist sett smykkene i oktober 2019 og i forbindelse med flytting og salg av egen bolig hadde sikrede lagt smykkene i skrin som ble

pakket i kasser. Det var ingen tegn til innbrudd. Nemnda kom til at det var uklart når smykkene ble borte og det var opplyst et tidsspenn på nesten halvannet år. Tapet var derfor ikke tidfestet innenfor et rimelig tidsintervall. Tapet var heller ikke avgrenset til en bestemt hendelse slik vilkårene og praksis forutsetter og sikrede hadde ikke sannsynliggjort tyveri.

FinKN 2021-326: Sikrede meldte om tyveri og krevde erstatning for tapet av en mynt- og seddelsamling. Nemnda kom til at det ikke var sannsynliggjort et dekningsmessig tyveri og viste blant annet til at sikrede ikke hadde vist til en konkret hendelse som hadde ført til tapet av mynt- og seddelsamlingen. Det fremsto som like sannsynlig at mynt- og seddelsamlingen hadde blitt borte på andre måter enn ved tyveri.

FinKN 2015-96: I februar 2013 oppdaget sikrede at en del smykker og sølvtøy som ble oppbevart på soverom og bad var forsvunnet. Sikrede visste ikke når dette hadde forsvunnet, men visste med sikkerhet at hun hadde gjenstandene ved nyttårstider. Nemndas flertall kom til at tyveri av gjenstandene ikke var sannsynliggjort og viste til at det ikke var ytre tegn til tyveri, og sikrede kunne ikke peke på noen konkret hendelse som hadde ført til tapet.

I praksis er det derfor vanskelig å nå frem med krav om erstatning i slike saker fordi det stilles strenge krav til bevis. For å ha krav på erstatning må du som sagt kunne vise til en konkret situasjon eller hendelse hvor det er særlig grunn til å tro at gjenstandene har blitt stjålet.

Bevisvurderingen i din sak

Slik denne saken er opplyst oppdaget du tapet av bunader og tilbehør den 30.12.20 og meldte saken til selskapet den 12.2.21. På forespørsel fra selskapet om ytterligere opplysninger, svarte du at du var usikker på akkurat når du så bunadene sist, men at datteren din brukte bunaden sist 17 mai 2019. Du har senere opplyst at begge bunadene har blitt prøvd på blant annet til en konfirmasjon dere var invitert til i oktober 2020. Du har også opplyst at på grunn av et familiemedlems helsetilstand har dere hjemmesykepleie daglig.

For å ha krav på erstatning på grunn av tyveri, må du kunne vise til en konkret situasjon eller hendelse hvor det er særlig grunn til å tro at bunadene med tilbehør ble stjålet. I vurderingen av om du kan vise til en konkret situasjon eller hendelse, legges det blant annet vekt på om man kan vise til et avgrenset tidsrom for når tapet skjedde.

Slik denne saken er opplyst har du senest sett bunadene med tilbehør i oktober 2020 da de ble prøvd på og oppdaget tapet 30.12.20. Selskapet har vist til at du har opplyst til selskapet at bunaden sist var i bruk 17. mai 2019, men i klagen til Finansklagenemnda har du opplyst at bunadene ble prøvd på i oktober 2020. Selskapet har vist til at opplysningene er motstridende, og at den første forklaringen må legges til grunn. Sekretariatet er enig med selskapet i at det er den forklaringen som er nærmest i tid til hendelsen som skal legges til grunn, men finner at dette ikke er avgjørende i denne saken.

I nemndspraksis som vist til ovenfor, skal det i vurderingen av om det er sannsynliggjort tyveri legges vekt på om det kan vises til en konkret hendelse som har ført til tapet. I denne saken har du ikke vist til noen konkret hendelse som tilsier at bunadene er stjålet utover at det daglig kommer helsepersonell til boligen. For sekretariatet fremstår det uklart både hvordan og når tapet av bunadene skjedde. Du har videre opplyst at du oppdaget tapet i forbindelse med flytting. I mangel av konkrete holdepunkter fremstår det som like sannsynlig at tapet av bunadene med tilbehør har skjedd på annen måte enn ved tyveri, for eksempel at de er gjenglemt eller har forsvunnet i forbindelse med flytting.

Etter dette har vi kommet til at det ikke er sannsynliggjort tap ved tyveri, og vi finner at du ikke kan gis medhold.

Sikrede klaget avgjørelsen til nemnda, jf. tredje ledd i pkt. 11 i saksbehandlingsreglene. Det er ikke lagt frem ny dokumentasjon av betydning for nemndas avgjørelse.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om selskapet er ansvarlig for tyveri.

Nemnda slutter seg enstemmig til sekretariatets konklusjon.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Selskapet gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Trine Vøien (selskapsrepresentant) og Alexander Venås (forbrukerrepresentant).